

Odgovor na tekst Nenada Ž. Petrovića „Kuću cveća pretvoriti u Muzej totalitarizma i kulta ličnosti“

„Danas“ 4.maj 2026.

Aleksandar Kraus

ŠTO JE VIŠE KLEVETA I LAŽI TITO MI JE MILIJI I DRAŽI

U današnjem broju Danasa, tj. u Danasu od 29.04.2026., na strani 14, u Dijalogu je objavljen tekst Nenada Ž. Petrovića, pod naslovom :Kuću cveća pretvoriti u Muzej totalitarizma i kulta ličnosti. Pročitavši dva puta taj tekst, ostao sam zapanjen i sadržajem i nivoom pisanja. Nekada je postojala reč skandal, koja se vremenom skoro potpuno izgubila iz upotrebe. Nenad Ž. Petrović je tu reč ponovo vratio u opticaj, načinivši, svojim tekstom, skandal velikih razmera. Pročitavši tekst drugi put, bilo mi je jasno da se reagovati mora, tim pre, što to nisam uradio već ranije, kada se Nenad Ž. Petrović samo zagrevao, baveći se Titovim imenima. Odmah da kažem, autora teksta poznajem, možda više od deset godina, i povremeno smo imali neke površne čarke u vezi sa Titom. Ovo sada je prešlo sve granice, i otvara mnoga pitanja, a pre svega, čemu može da posluži takav tekst danas i ovde. Nenad Ž. Petrović se potpisao kao književnik, ali on je po profesiji istoričar, i to sa titulom Dr. nauka. Lamentirajući nad skorašnjim posetama Muzeju Jugoslavije i Kući cveća, autora pomenutog teksta mogu samo da obavestim da se povodom različitih datuma, veliki broj ljudi svih generacija iz svih krajeva nekada zajedničke države, okuplja u Kumrovcu, na Tjentištu, u Jajcu, na Iriškom Vencu, na Kadinjači, na Kozari, na Neretvi, na Igmanskom maršu, i na bezbroj drugih mesta, obeležavajući i sećajući se herojskih dana NOB-a. Suluda je i pomisao da ti ljudi na ta mesta dolaze zavedeni, neinformisani, u velikoj zabludi. Da se vratimo na Kuću cveća i Tita. Ovako vulgaran i nizak nivo pisanja o Titu, odavno nije viđen, a jasno je da su na Tita svi frontovi odavno otvoreni. Pošto se radi o autoru, Dr. istorijskih nauka, a ovo je ipak samo tekst za dnevne novine, navešću tek mali deo ogromne literature o Titu direktno, ili posredno, opisujući istorijske događaje tokom dvadesetog veka na ovim prostorima. Ali pre toga, još samo jedna napomena o poređenju Tita i Franka. To poređenje takođe spada u skandal neviđenih razmera. Uloga KPJ u slanju naših boraca u Internacionalne brigade, tokom građanskog rata u Španiji je poznata. Titova uloga u tom periodu je takođe vrlo dobro poznata. Upoređivati antifašistu Tita sa fašistom Frankom,

tvrditi da je Frankov režim bio limunada u poređenju sa onim što je bilo u Jugoslaviji, tako nešto do sada nisu tvrdili ni najokoreliji mrzitelji Titovi. Dedijer je na preko 2500 stranica izneo nove priloge za biografiju Tita, Dikin u svojoj Bojovnoj planini, detaljno opisuje prelomne trenutke NOB-a, Titovu ulogu kao i ranjavanje jedinog vojskovođe u Drugom svetskom ratu. Noviji autori, kao što su Jože Pirjevec u Tito i drugovi, Ivo i Slavko Goldstein u knjizi Tito, ili Marie-Janine Čalić u Tito, vječni partizan, Biografija, pišući o Titu objektivno, ne zaobilaze ni jednu iole osjetljiviju političku temu, pa, razume se, i Goli otok, ali svi zaključuju da njegova pozitivna uloga daleko nadilazi učinjene greške. Sasvim skoro su objavljene i dve odlične knjige, opet Jože Pirjevec, Partizani, 900 strana, i sjajna knjiga Šimuna Cimermana, Bitka na Sutjesci. U odnosu prema Titu, ti su autori potpuno objektivni i ničim opterećeni. I, za ovu priliku, još samo jedno potsećanje. U Beogradu je 2011-e godine u organizaciji Instituta za noviju istoriju Srbije i Arhiva Jugoslavije objavljen zbornik radova Tito-viđenja i tumačenja. Na preko 800 strana teksta veliki broj savremenih autora, većinom istoričarki i istoričara iznosili su svoje poglede na najrazličitije aspekte Titove politike i uloge, slažući se ili ne sa njima, ali akademski nivo se uvek poštovao. Naravno, i ja znam da je jedno pisanje za zbornik naučnih radova, a sasvim drugo pisati za dnevne novine, ipak smatram da se u javnom nastupu neki nivo mora poštovati, barem bi se to očekivalo od doktora istorijskih nauka.

Kraus Aleksandar,

član Saveza antifašista Srbije